

THE IMPACT OF TRADE POLICY ON THE GLOBAL BUSINESS ENVIRONMENT AND THE EVOLVING DYNAMICS OF INTERNATIONAL COMMERCE

IMPACTUL POLITICII COMERCIALE ASUPRA MEDIULUI DE AFACERI GLOBAL ȘI DYNAMICA EVOLUTIVĂ A COMERȚULUI INTERNAȚIONAL

UNDELEMN Natalia, studentă, specialitatea: EMREI
Academia de Studii Economice din Moldova, Republica Moldova,
Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail autor: undelemn.natalia@ase.md

Abstract: Trade policy is a fundamental instrument of global economic governance, influencing trade flows, the structure of markets and the distribution of competitive advantages between economies. In an international landscape marked by economic transformations, technological advances and geopolitical reconfigurations, trade policy decisions are becoming determinants of global business dynamics. This study examines the impact of trade policies on the international business environment, highlighting the interdependencies between market liberalization, protectionist measures and new paradigms of digital trade. The analysis focuses on how tariffs, non-tariff barriers and regional trade agreements influence the competitiveness of firms, global value chains and investment flows. It also investigates the implications of trade policies on economic stability and the adaptability of enterprises in a context marked by economic fragmentation and the increasing trends of reshoring and regionalization of production. Particular attention is paid to the role of multilateral institutions, such as the World Trade Organization, in shaping a fair regulatory framework for international trade. In an era of uncertainty and rapid change, understanding the impact of trade policies on the global business environment becomes essential for decision-makers, investors and company leaders who seek to adapt their strategies in a constantly evolving economic ecosystem. This paper offers an integrated perspective on contemporary trade dynamics, highlighting the mechanisms through which trade policy shapes the global economic architecture.

Keywords: Trade policy, globalization, trade agreements, global value chains, tariffs and non-tariffs barriers.

JEL CLASSIFICATION: F1, F13, F38, O24.

INTRODUCERE

Politica comercială joacă un rol esențial în modelarea mediului de afaceri global, influențând dinamica comerțului internațional în moduri profunde. Pe măsură ce țările navighează în interdependențe complexe, politicile comerciale, de la tarife și cote până la acorduri de liber schimb, determină fluxul de bunuri, servicii și investiții dincolo de frontiere. Aceste politici nu afectează doar economiile naționale, ci au și implicații de anvergură pentru corporațiile multinaționale, întreprinderile mici și consumatorii din întreaga lume. Peisajul în evoluție al comerțului internațional este caracterizat de globalizare în creștere, inovare tehnologică și schimbări în puterea geopolitică. Politica comercială, în acest context, devine un instrument cheie pentru națiuni pentru a-și afirma influența economică, pentru a proteja industriile interne și pentru a stimula creșterea economică. Pentru întreprinderi, adaptarea la reglementările comerciale în schimbare este esențială pentru menținerea competitivității și atenuarea riscurilor asociate cu barierele comerciale, fluctuațiile valutare și conformitatea cu reglementările.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Politica comercială se referă la reglementările și acordurile stabilite de guverne pentru a guverna comerțul internațional, cuprinzând elemente precum tarifele, acordurile comerciale și restricțiile de import/export. Aceste politici sunt concepute pentru a controla fluxul de bunuri și servicii între națiuni, pentru a proteja industriile interne și pentru a încuraja creșterea economică. În centrul sistemului comercial mondial se află Organizația Mondială a Comerțului (OMC), care lucrează pentru a reglementa regulile comerciale și pentru a se asigura că fluxurile comerciale sunt fluide și previzibile. Prin intermediul OMC, țările negociază acorduri comerciale, rezolvă disputele și lucrează pentru reducerea barierele comerciale, cu scopul de a promova un comerț mai liber și mai echitabil în întreaga lume. În ultimii ani, mai mulți factori au avut un impact semnificativ asupra afacerilor la nivel global. Războaiele comerciale, cum ar fi cele dintre SUA și China, au dus la creșterea tarifelor și a altor bariere comerciale, creând incertitudine și perturbând lanțurile internaționale de aprovizionare. Barierele netarifare, cum ar fi cotele și cerințele de reglementare, complică și mai mult comerțul, făcând mai dificilă operarea eficientă transfrontalieră a întreprinderilor. În plus, tensiunile geopolitice – precum Brexit-ul sau schimbarea relațiilor dintre principalii jucători la nivel mondial – pot introduce volatilitate, influențând modelele de investiții și comerț. Reformele politicii comerciale stimulează creșterea pentru toate economiile G20, dar diferite reforme aduc beneficii foarte diferite (Trade Policy, n.d.).

Influența relațiilor comerciale asupra businessului internațional

Piețele de afaceri, în care companiile se angajează în comerțul cu materii prime, resurse și componente, sunt foarte susceptibile la schimbări în peisajul politic intern și internațional. Aceste schimbări pot apărea nu numai din decizii politice directe, ci și din efectele mai ample ale incertitudinii și speculațiilor pieței cu privire la evoluțiile politice. Modificările politicilor comerciale, cum ar fi ajustările la tarife sau restricțiile la import, pot influența semnificativ structura costurilor materiilor prime și disponibilitatea acestora. Aceste fluctuații afectează prețurile și profitabilitatea pe piețele de afaceri, determinând adesea firmele să caute furnizori alternativi sau materiale de substituție pentru a atenua riscurile și a menține competitivitatea. În plus, incertitudinea politică poate contribui la volatilitatea pieței, perturbând lanțurile de aprovizionare și deciziile de investiții. Un exemplu notabil este fluctuația prețului petrolului ca răspuns la tensiunile geopolitice din Orientul Mijlociu, care subliniază impactul profund al instabilității politice asupra piețelor globale de afaceri. Astfel de incertitudini obligă companiile să adopte strategii adaptative, inclusiv diversificarea și managementul riscurilor, pentru a naviga în mod eficient în mediul comercial în evoluție (Stanford, n.d.).

Politică și impact economic

Taxele la export scad prețurile interne pentru resursa impozitată, beneficiind producătorii din aval prin reducerea costurilor de producție. Cu toate acestea, studiile empirice sugerează că astfel de restricții, în special asupra mineralelor din economiile africane, nu promovează în mod eficient modernizarea industrială și pot dăuna avantajelor comparative ale industriilor primare. Politicile industriale de succes depind de politici interne complementare, cum ar fi îmbunătățirea capacității sectorului din aval, îmbunătățirea infrastructurii și crearea de stimulente pentru investiții. În economiile bogate în resurse, dar cu venituri mici, factori precum instabilitatea politică, infrastructura inadecvată și deficitul de competențe împiedică dezvoltarea procesării locale și investițiile străine. Barierele interne pot limita, de asemenea, beneficiile liberalizării comerțului. În economiile în curs de dezvoltare, fricțiunile de capital limitează capacitatea firmelor de a răspunde la schimbările comerciale, în timp ce constrângerile de credit limitează expansiunea pe noi piețe. Mobilitatea forței de muncă este îngreunată și mai mult de costurile migrației, nepotrivirile de competențe și barierele de reglementare, încetinind transformarea economică. În plus, drepturile slabe asupra terenurilor îi împiedică pe micii agricultori să obțină finanțare pentru modernizarea agriculturii. (WTO, 2024)

Investițiile străine directe (ISD) sunt strâns legate de comerț, conducând la modernizarea economică și participarea la lanțurile valorice globale. Cu toate acestea, restricțiile ISD rămân mai ridicate în economiile cu venituri medii și în curs de dezvoltare, în special în agricultură și servicii. Deși

s-au înregistrat unele progrese în liberalizarea politicilor ISD, este necesară o deschidere suplimentară pentru a atrage investiții, a stimula inovația și a maximiza beneficiile comerciale.

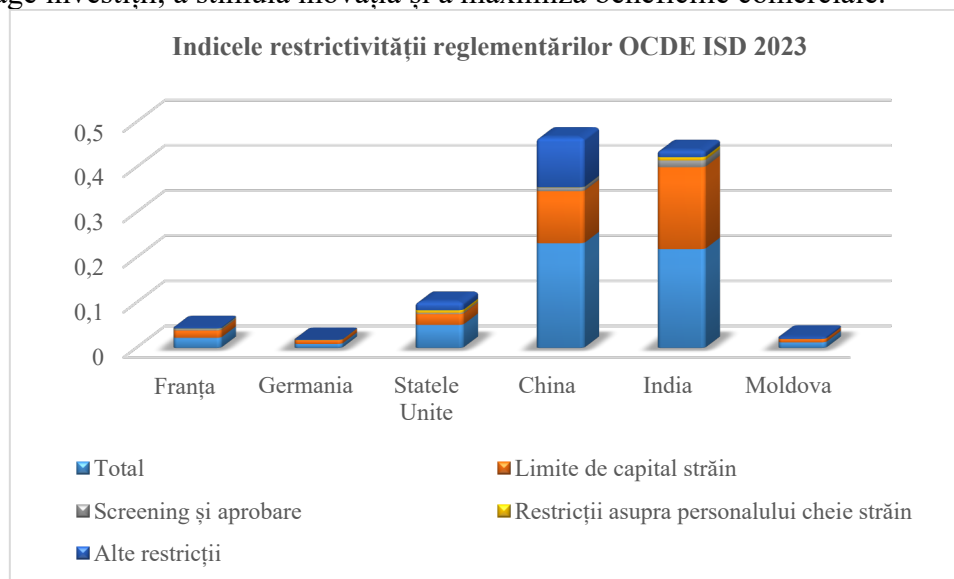

Figura1: Indicele restrictivității reglementărilor OCDE ISD 2023

Sursa: adaptat de autor după (OECD, 2024)

Graficul evidențiază diferențe semnificative în ceea ce privește restricțiile privind investițiile străine directe (ISD) între economiile avansate precum Franța, Germania și SUA și piețele emergente precum China și India. În timp ce țările dezvoltate mențin un mediu de reglementare deschis pentru a atrage investiții și a stimula inovația, China și India impun limite stricte de capital, cerințe de aprobare și restricții asupra personalului cheie străin pentru a proteja industriile locale. Moldova, în ciuda faptului că este o economie emergentă, are un nivel relativ scăzut al restricțiilor ISD, similar cu economiile avansate. Cu toate acestea, deschiderea singură nu garantează investiții sporite, deoarece factori precum transparența instituțională și stabilitatea economică joacă, de asemenea, un rol crucial. În general, datele sugerează o corelație puternică între dezvoltarea economică și deschiderea ISD. Economiiile avansate beneficiază de piețele liberalizate, în timp ce cele emergente aplică protecționismul strategic. Deși politicile restrictive pot proteja interesele naționale pe termen scurt, ele pot împiedica intrările de capital și creșterea tehnologică pe termen lung. (OECD, 2024)

Evoluția în sfera digitală și lărgirea orizontului businessului internațional

Cadrul de reglementare pentru piețele digitale este încă în evoluție, încrederea în tranzacțiile online rămânând o barieră majoră, în special în economiile cu venituri medii și mari. În timp ce 79% dintre țări au legi privind tranzacțiile electronice și peste jumătate au legi privind protecția consumatorilor și confidențialitatea, reglementările cuprinzătoare se găsesc mai ales în țările dezvoltate, multe legi existente fiind depășite. Un cadru legal puternic pentru documentele electronice și semnăturile electronice este esențial, în special pentru comerțul între afaceri (B2B). Țările care necesită contracte pe hârtie, precum Rusia și Ucraina, creează bariere în calea comerțului digital. Legea model a UNCITRAL privind comerțul electronic (MLEC) stabilește standarde internaționale bazate pe nediscriminare, echivalență funcțională și neutralitate tehnologică, asigurând recunoașterea legală a tranzacțiilor digitale. În ciuda orientărilor internaționale, lacunele de reglementare persistă. Unele țări aplică legi stricte de protecție a consumatorilor pentru tranzacțiile online, în timp ce altele au o legislație inefficientă privind comerțul electronic. O evaluare adevărată a reglementărilor pieței digitale necesită evaluarea aplicării legii, nu doar prezența unei „legi de comerț electronic”. (Digital Trade Key policies, n.d.)

Întreprinderile din întreaga lume subliniază necesitatea educației și conformității ca prim pas în navigarea în incertitudinea politicii comerciale. Înțelegerea reglementărilor, a tarifelor și a potențialelor impacturi ale politicilor este crucială, la fel ca și extinderea acestor cunoștințe la furnizori pentru

a asigura alinierea. Strategiile eficiente ale lanțului de aprovizionare, planificarea pentru situații de urgență și diversificarea furnizorilor ajută companiile să atenueze riscurile. În plus, valorificarea tehnologiilor precum IA îmbunătățește adaptabilitatea, în timp ce implicarea cu organizațiile de afaceri oferă îndrumări și advocacy esențiale. Acțiunile comerciale unilaterale creează incertitudine, perturbând planificarea investițiilor, lanțurile de aprovizionare și crearea de locuri de muncă. OMC rămâne esențială pentru comerțul internațional, asigurând transparența și stabilitatea, peste 80% din comerțul global cu bunuri desfășurat în condițiile națiunii celei mai favorizate. Consolidarea OMC este vitală pentru menținerea unui sistem bazat pe reguli care să susțină stabilitatea economică globală. Comunitatea de afaceri se angajează să sprijine aceste eforturi de modernizare a sistemului comercial global și de a-și menține integritatea în beneficiul economiilor din întreaga lume. (Global Trade Outlook, 2025)

CONCLUZII

Analizând datele de mai sus, deducem că politica comercială joacă un rol esențial în modelarea mediului de afaceri global, influențând dinamica comerțului internațional în moduri profunde. Pe măsură ce națiunile adoptă din ce în ce mai mult măsuri protecționiste, cum ar fi tarifele, cotele și subvențiile, interconectarea piețelor globale se confruntă atât cu oportunități, cât și cu provocări. Pentru întreprinderi, a rămâne în avans necesită o înțelegere puternică a politicii comerciale, adaptabilitate la reglementările în schimbare și un accent pe construirea de lanțuri de aprovizionare rezistente și durabile.

REFERINȚE:

1. Digital Trade Key policies and international trends. (n.d.). <https://documents1.worldbank.org/curated/en/998881578289921641/pdf/The-Regulation-of-Digital-Trade-Key-Policies-and-International-Trends.pdf>
2. Global Trade Outlook. (2025). *Industry Insights*. <https://iccwbo.org/wp-content/uploads/sites/3/2025/02/2025-ICC-Global-Trade-Outlook-2025-Industry-Insights.pdf>
3. OECD (2024). *Key finding and trends*. https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2024/12/oecd-fdi-regulatory-restrictiveness-index_3b446fc8/c56f8a14-en.pdf
4. Stanford, C. (n.d.). *How Markets and Trade Relations Affect Business. What effect can foreign affairs have on an SME?* <https://fleximize.com/articles/001264/how-markets-and-trade-relations-affect-business>
5. Trade Policy and the Global Economy. (n.d.). *The Case for Comprehensive Trade Policy Reform*. https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2019/02/trade-policy-and-the-global-economy-the-case-for-comprehensive-trade-policy-reform_d5e62d17/10adfc8a-en.pdf
6. WTO. (2024). *Trade and inclusiveness*. https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/wtr24_e/wtr24_e.pdf

Coordonator științific: DODU-GUGEA Larisa, dr., conf.univ.,
Academia de Studii Economice din Moldova
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu – Bodoni 61
e-mail: dodu-gugea.larisa@ase.md